

Motion till riksdagen 2005/06:T602

av **Sven Bergström m.fl. (c)**

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 22 Kommunikationer enligt följande uppställning:

Anslag (tkr)	Regeringens förslag	Anslagsförändring
36:1 Vägverket: Administration, ramanslag	988 719	-65 000
36:2 Väghållning och statsbidrag, ramanslag	16 483 086	+350 000
36:3 Banverket: Administration, ramanslag	784 873	-50 000
36:4 Banverket: Banhållning och sektorsuppgifter	11 043 740	-320 000
36:6 Ersättning för fritidsbåtsändamål m.m.	70 574	-30 000
36:12 Rikstrafiken: Trafikupp- handling	893 000	+100 000
Nytt anslag: Infrastrukturbolag, räntekostnader		+500 000
Summa för utgiftsområdet	31 534 968	+485 000

Anslagsberäkning

Transportsystemet i Sverige skall medverka till tillväxt och företagande samtidigt som det tar stor miljöhänsyn. Centerpartiets vision om framtidens transportsystem bygger på att de olika transportslagen skall komplettera varandra, samverka och tillsammans utgöra en helhet som kan bidra till att skapa goda förutsättningar för utveckling i hela vårt land.

Centerpartiet vill se ett väl utvecklat transportsystem med säkra, miljövänliga och tillgängliga transporter där det övergripande målet skall vara att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Vi står alltså upp för det

Fel! Okänt namn på

övergripande mål för transportpolitiken som riksdagen slagit fast. Men det finns anledning att ha en hel del synpunkter om hur vi bäst arbetar för att nå detta mål och hur mycket pengar vi satsar på olika områden.

Goda kommunikationsmöjligheter, både reella och digitala, är en grundförutsättning för att människor och företag skall kunna verka i hela landet. Utan en god infrastruktur försvåras utvecklingsmöjligheterna betydligt i landets regioner. Det är därför rimligt att planeringen av infrastruktur i större utsträckning sker i samverkan med den regionala nivån, samtidigt som staten har ett ansvar för helheten för att fastställa mål och avsätta resurser.

Risken är uppenbar att investeringar och nyetableringar uteblir i områden med dåliga kommunikationer. För att människor och företag skall våga investera i alla delar av landet krävs att de vet att infrastrukturen garanteras och säkras på såväl kort som lång sikt. En väl utvecklad infrastruktur är en förutsättning för tillväxt, ökad sysselsättning och bibehållen välfärd. Centerpartiet anser att en belysning av infrastrukturen med ett underifrånperspektiv därför är viktigt av både ekonomiska och demokratiska skäl.

Kostnaderna för att återhämta det eftersatta underhållet av det statliga vägnätet uppgår enligt Vägverkets senaste uppskattning till ca 17 miljarder. De medel som regeringen tillskjutit utgiftsområde 22 för ny- och ombyggnationer skulle därför behövas för att ta igen det eftersatta underhållet samt garantera drift och underhåll. Anslag 36:2 Väghållning och statsbidrag bör därför räknas upp med 350 miljoner kronor för att ytterligare möjliggöra att det eftersläpande underhållet börjar tas igen. För att kunna genomföra de nyinvesteringar som krävs förordar vi att alternativa finansieringslösningar (t.ex. s.k. PPP-lösningar) skall prövas på några större väl avvägda väg- och järnvägsprojekt. Genom att använda 250 miljoner kronor ur anslag 36:4 Banverket: Banhållning och sektorsuppgifter samt 250 miljoner kronor av Centerpartiet tillskjutna medel täcks ränte- och amorteringskostnaderna. På detta sätt skulle offensiva och tillväxtfrämjande projekt kunna sjösättas redan nu. Det förutsätter givetvis noggranna uppföljningar av varje enskilt projekt för att inte spräcka kalkylerna. I Centerpartiets budgetmotion räknar vi konsekvent med 30 års avskrivningstid och en kalkylränta motsvarande den 10-åriga statsobligationsräntan. För att inte riskera att överdriva de positiva effekterna använder vi oss av dessa försiktiga antaganden. De infrastruktursatsningar vi gör belastar utgiftsområde 22 efter annuitetsprincipen.

Oförändrade statsbidrag i kombination med att staten samtidigt kraftigt har höjt diesel- och fordonsskatterna, samt att kostnaderna för upphandling av trafiken ökar dramatiskt, leder till en drastisk neddragning av kollektivtrafiken runtom i landet. De ekonomiskt ansträngda kommunerna och landstingen har inga möjligheter att satsa de nödvändiga resurser som krävs när staten drar sig tillbaka. I många län minskar turtätheten och linjer läggs ned. Detta gäller även för Gotlandstrafiken där Rikstrafiken på grund av ökade kostnader för bunkerolja aviserat minskad turtäthet och 30-procentiga höjningar av biljettpriset. En sådan förändring av trafiken skulle få starkt negativa effekter för Gotlands möjligheter att utvecklas. Effekterna av den snabba kostnadsutvecklingen för kollektivtrafiken måste förhindras, och Centerpartiet anslår

Fel! Okänt namn på

därför 100 miljoner kronor mer än regeringen under 36:12 Rikstrafiken: trafikupphandling.

För Vägverket Administration (36:1) och Banverket Administration (36:3) upprättar vi effektiviserings- och besparingsmål om 65 respektive 50 miljoner kronor för år 2006.

I samband med den förra IT-propositionen 1999/2000:86 Ett informations-samhälle för alla togs ett riksdagsbeslut som anslog 1,6 miljarder kronor till skattereduktion för höga anslutningskostnader för bredband. Denna summa minskades ett par år senare då 500 miljoner kronor fördes över till utbyggnad av IT-infrastruktur i eftersatta orter och områden. Av de 1,1 miljarder som fortfarande fanns kvar att ansöka om gör Centerpartiet bedömningen, baserat på antalet ansökningar, att 200–300 miljoner av dessa medel bör ha använts. Det bör därmed fortfarande finnas kvar ca 800 miljoner kronor av de ursprungliga 1,6 miljarderna.

I årets budgetproposition skriver regeringen att det totala antalet beviljade ansökningar under 2004 uppgick till 4 869, vilket motsvarade 17,5 miljoner kronor. Under 2005 har hittills 4 970 ansökningar beviljats, vilket motsvarar 13,6 miljoner kronor.

Eftersom ansökningstiden för denna typ av avdrag sträcker sig till den 31 december 2006 krävs det att ca 325 000 ansökningar ytterligare görs under de kommande 16 månaderna för att de 800 miljoner kronorna skall spenderas. Att detta skall ske är dock inte troligt. Därför anser Centerpartiet att de resterande 800 miljoner kronorna bör få användas av de kommuner där kommersiella intressenter inte finns och där bredbandsutbyggnaden ännu inte nått alla kommuninvånare.

Stockholm den 4 oktober 2005

Sven Bergström (c)

Staffan Danielsson (c)

Åsa Torstensson (c)

Jörgen Johansson (c)

Roger Tiefensee (c)

Rigmor Stenmark (c)